

banket voldsommere, medens en bydende Stemme raabte: „Luk op efter højere Ordre, ellers bryder vi Døren op!“ Tanken om, at jeg frem for alt maatte tilintetgøre Garibaldis Opraab til Siciliens Indvaanere, rev mig ud af den apathiske Tilstand, hvori jeg laa mere død end levende. Men hvorledes udføre dette? Døren var allerede opbrudt, og Politibetjentene betraadte det forreste Værelse. Man slog nu paa Skillerummet lige ved mig; jeg kunde intet andet gøre end saa sagte som muligt sønderrive Garibaldis Proklamation, der vilde være bleven min Dødsdom, stoppe den i Munden og nedsvælge den. Desværre var Papiret saa svært, at jeg nær var bleven kvalt ved at tortære det, og jeg kunde med stort Besvær faa et Ord frem, da ogsaa Skillerummet faldt for mine Forfølgeres Slag, og tre af disse stod Ansigt til Ansigt med mig, befalende mig at følge dem. Takket være den vidunderlige Energi, der stundom, lig en himmelsk Gave, netop tildeles os under den mest truende Fare, lykkedes det mig dog at tale djærve Ord til dem og at paaberaabe mig den engelske Konsul, som uden Tvivl vilde beskærme mig, medens Englands Regering strengt vilde straffe hver Voldsgerning, øvet mod en af dens Undersaatter. Dog alt, hvad jeg sagde, syntes at være forgæves, og jeg modtog kun et højt forbitret Svar, der gik ud paa, at Konsulen ikke kunde hjælpe mig, eftersom Regeringen nok vidste, hvorfor jeg var kommen til Sicilien.“

Fru v. Schwartz beretter derpaa, hvorledes hun hensynsløst blev trængt ned ad den mørke Trappe, og fik end ikke Lov til i Enrum at fuldende sin Paaklædning; man tvang hende til at stige ind i en Vogn, som holdt parat foran Hotellet, og som førte hende i Fængsel. Da Fangevogteren kom til Stede og med en Lygte belyste Rummet, hvori man førte hende ind, saa hun, hvorledes Væggene dryppede af Fugtighed, og at der kun var et smudsigt Straaleje, en Vandkrukke og en Træskammel i Cellen. Der var intet Vindue, kun en tilgitret Aabning, igennem hvilken en forpestet Luft trængte ind. Efter lange Timers pinlige Venten paa dette Sted mærkede hun med Henrykkelse, at en Nøgle blev stukket i hendes Dør. Fangevogteren traadte ind. „Signora,“ sagde han i en medlidende Tone og lod Skæret fra Lygten falde paa hendes Ansigt, som om han nøje vilde lære sin ny Fange at kende, „jeg bringer Dem kun Brød og Vand.“ Nu bestormede hun ham med Bønner om at sige hende, hvad man havde i Sinde med hende; men paa alle Spørgsmaal svarede han kun: „Ja hvem kan vide det? Tiderne er slemme.“ Ved den fjerne Lyd af en dump Klokke ilede han derpaa pludselig bort, mumlende mellem Tænderne: „Hellige Madonna, ny Ofre! „Hvor længe

jeg -- hedder det videre -- derefter laa sammenknuget paa Skamlen i sand Dødsangst, til Pris for min ophidsede Fantasis vildeste Forestillinger, er mig umuligt at sige. Kun staar det klart for min Erindring, at i hin grufulde Stund led jeg alle de Kvaler, som gaar forud for en Henrettelse, og da Døren paany aabnedes, troede jeg, at jeg nu skulde befordres over i Evigheden.

Fangevogterens Stemme vakte mig af min Feberdrøm. Paa ny begyndte jeg at spørge ham ud. Da jeg havde endt, sagde han: „Signora, De kender mig neppe mere. Men fremmed for mig er De ikke!“ Og nu opklaredes det, at Fru v. Schwartz mange Aar i Forvejen havde været en Velgørerinde for Fangevogterens Moder. Han, Peppo, som den Gang var ganske ung, havde hørt en Del herom og vilde ikke for nogen Pris overgive sin Familjes Hjelperinde til Døden; thi enhver, som betraadte dette Fængsel, sagde han hende lige ud, havde intet mere at haabe. Samme Nat flygtede hun ved sin trofaste og taknemlige Førers Hjælp, tilbragte nogen Tid hos hans Hustru, og sejlede Dagen efter, uden videre Hændelser, til Neapel.“

Og hermed har vi da forestillet Læserne endnu en af disse Kvinder, hvis Virksomhed ikke er indskrænket til et enkelt Land eller Folk, men hvis store Hjerter omfatter mange Lande, hele Menneskeslægten, ja endog vore lavere Medskabninger. *Matilde Bajer.*

Proletarkvinden som Hjem- og Industrislavinde

af Anna Jensen.

III.

Det er imidlertid ikke alene paa dette Omraade, at det saakaldte Kvindearbejde kunde behøve en grundig Omregulering.

Mange af de Sysler i Hjemmet, som nu fordrer baade Tid og Møje, kunde ved tidssvarende Anordninger spares for de Kvinder, som arbejder i Industriens Tjeneste.

En Del af Kvindens Hjemmesysler har allerede maattet stryge Flag for Storindustrien, f. Eks. Strikning og til Dels Syning. Særlig hvad Strikning angaar, kan man næsten sige, at Storindustrien saa at sige har taget Strikkepindene ud af Hænderne paa Kvinden og sat Maskinerne i Stedet. I Stedet for at strikke Strømper, Trøjer og lignende Sager i Haanden, staar Kvinderne nu paa Fabrikkerne ved Maskiner og forarbejder disse Sager meget bedre og smukkere end før ved Haandarbejde. I Stedet for, at Husmoderen før maatte forarbejde alt strikket Arbejde til Familjens Medlemmer, køber hun nu disse Sager færdige, og staar sig bedre ved det, da Maskinarbejdet baade er billigere og bedre. Ligeledes har Symaskinen reformeret lidt i Hjemmene. Man bringer sine Klæder og Linned til Systuerne, i Stedet for som før at udføre det hjemme ved

Haandarbejde. Og hvad Vævning og Spindning angaar, da er det jo snart en Menneskealder siden, dette fra Hjemmearbejde gik over til fabrikmæssig dreven Storindustri. Det er dette, som burde ske ogsaa paa andre Omraader, vedrørende Kvindens Virksomhed i Hjemmet, og ogsaa sker efterhaanden som Udviklingen skrider frem.

Paa Husholdningsvæsenets Omraade kan der naturligvis gøres meget for at spare Kvinderne baade Tid og Arbejde, og derved give hende mere Tid til aandelig Udvikling. Forandringen til det bedre ogsaa i denne Retning vil komme, naar Tiden er moden for deres Gennemførelse, og skulde i Fremtiden munde ud i, at ogsaa Husholdningsvæsenet i en vis Forstand underlægges Storindustrien.

* * *

Til Slutning dette angaaende Proletarkvindens Helbredstilstand. Man hører ofte af Personer, som særlig sysselsætter sig med at undersøge Kvindernes fysiske Kræfter, f. Eks. Fabriksinspektører og Læger, omtale i deres statistiske Indberetninger, at de kvindelige Arbejdere ofte under deres Arbejde paa Fabrikkerne viser Tegn til legemlig Svaghed og savner Kræfter til at udføre deres Arbejde. Man drager deraf den Slutning, at Kvinderne i Længden er mindre udholdende end de mandlige Arbejdere, og derfor ikke saa godt som disse passer for de Fag, som kræver fysisk Styrke.

Man er imidlertid tilbøjelig til at drage Slutninger, uden først tilstrækkeligt at have undersøgt Aarsagen.

Det er nemlig ikke altid fysisk Styrke Kvinderne mangler, men Sagen er den, at man misbruger den Styrke, de er i Besiddelse af, ved at stille for store Fordringer til den. Paa Grund af deres Stilling i Hjemmet forhindres Kvinderne fra at faa den nødvendige Hvile og Vederkvælgelse, og heri ligger sikkert Grunden til den Svaghed, man saa ofte finder hos Arbejderskerne. Ogsaa af denne Grund gælder det derfor om for Proletarkvinden at vinde mere Tid — Tid til at tænke paa sig selv — Tid til Hvile for at samle nye Kræfter, og fremfor alt Tid til at varetage sine egne Interesser i Samfundet.

Men særlig paa dette sidste Omraade er Arbejderklassens Kvinder nok endnu temmelig langt tilbage.

Flertallet af dem slæber endnu taalmodige og stille paa deres dobbelte Aag igennem Livet, i den forkerte og ufornuftige Tro, at det nu en Gang er saa, og derfor ikke kan blive anderledes. Og desto værre findes der altid Folk nok, Bagstrævere kunde man kalde dem, som er villige til at styrke dem i denne Opfattelse. Arbejderkvinderne husker ikke, eller véd maaske ikke, at dette: „det kan ikke være anderledes“, sagde man ogsaa i sin Tid til de sorte Slaver. Men Befrielsen kom alligevel og Bagstræverne forstummede.

Naar den Tid kommer, at det gaar op for Arbejderklassens Kvinder, at de ikke alene er Slaver, men Slavernes Slaver, kommer ogsaa Befrielsen for dem, men den kommer dog kun gennem egne Anstrængelser. Kvinderne maa lære at forstaa deres Tid og de Samfundsforhold, de lever under, og de maa lære at indse, at det ikke er Manden alene, der skal tænke paa Fremskridt og arbejde for bedre Samfundsforhold.